

MAAELUMINISTEERIUM

Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030 (PõKa)

29.03.2018

Varude ja püügi alamtöörühm

Päevakava

10.00 – 10.15 Tervituskohv ja kogunemine

10.15 – 11.30 Sissejuhatus, üldtutvustus ja olukorra kirjeldus

11.30 – 12.30 SWOT analüüs

12.30 – 13.15 Energia- ja sirutuspaus

13.15 – 14.15 SWOT analüüs jätkub

14.15– 15.30 Valminud SWOT analüüsi esitlus ja arutelu

15.30 – 15.45 Kokkuvõtte ja edasised tegevused

PÕLLUMAJANDUSE JA KALANDUSE VALDKONNA ARENGUKAVA AASTANI 2030

LÄBIVAD TEEMAD:

TEADUS, ARENDUS, INNOVATSIOON

EKSPORT

KESKKOND JA KLIIMA

REGIONAALARENG

INFOÜHISKOND

VÕRDESED VÕIMALUSED

RIIGIVALITSEMINE

Terved loomad, taimed,
inimeste tervisele
ohutu toit ja puhas keskkond.

Taimetervis ja
keskkonnahoid

Loomatervis ja
heaolu

Toiduohutus

Konkurentsivõimeline ja
jätkusuutlik
põllumajandus, toiduainesektor
ja maapiirkond.

Kvaliteetsed sisendid
põllumajanduses

Põllumajandus-
saaduste tootmine,
väärindamine ja
turustamine/eksport

Maa- ja
rannapiirkonna
areng

Konkurentsivõimeline ja
keskkonnahoidlik
kalandussektor tagab
kvaliteetse ja ohutu
kodumaise toodangu ning
valdkonna
elujõulisuse maapiirkonnas.

Keskkonnahoidlik
kalavarude
majandamine

Vee elusressursside
tootmine,
väärindamine ja
turustamine/eksport

PõKa III samm: kalandus

Kestlik kalandus tagab valdkonna elujõulisuse

- Keskkonnahoidlik kalavarude majandamine
- Vee elusressursside tootmine, väärimine, turundamine ning eksport

Töörühmade kohtumised

Kolme samba töörühmad kohtuvad märtsist juunini 2018. a.

Arutatakse:

- hetkeolukorda (SWOT); valdkondlikud töögrupid
- eesmärged ja võtmemõõdikud; valdkondlikud töögrupid
- riigi sekkumisloogikat; kalanduse üldtöögrupp
- horisontaalsed teemad ja tervikteksti kalanduse üldtöögrupp

KEEL	Nädal 9: 26.02 – 4.03	Nädal 10: 5.03 – 11.03	Nädal 11: 12.03 – 18.03	Nädal 12: 19.03 – 25.03	Nädal 13: 26.03 – 1.04
MÄRTS	E	E	E	E	E 26.03 III kala: 1. Hetkeolukord - KEM harrastuspüük
	T	T	T	T 20.03 III kala: 1. hetkeolukord - vesiviljelus ja töötlemine	T
	K 28.02 Avaüritus, visiooni arutelu 3 töörühmas	K	K 14.03 I taim, loom, toit: 1. hetkeolukord	K	K 28.03 Keskkond
	N	N 8.03 Juhtkomisjon: visiooni heakskiitmine	N	N 22.03 Eksport	N 29.03 III kala - 1. Hetkeolukord - KEM kutseline püük
	R	R	R	R	R - suur reede
APRILL	Nädal 14: 2.04 – 8.04	Nädal 15: 9.04 – 15.04	Nädal 16: 16.04 – 22.04	Nädal 17: 23.04 – 29.04	
	E	E		E	
	T	T	T	T	
	K 4.04 II põllumajandus ja maaelu: 1. hetkeolukord	K 11.04 I taim, loom, toit: 2. eesmärgid, mõõdikud	K 18.04. III kala 2. kutseline- ja harrastuspüük eesmärgid, mõõdikud	K 25.04 Inimressurss, innovatsioon	
	N	N	N 19.04. III kala 2. vesiviljelus ja töötlemine - eesmärgid ja mõõdikud	N	
R	R	R	R		
MAI	Nädal 18: 30.04 – 6.05	Nädal 19: 7.05 – 13.05	Nädal 20: 14.05 – 20.05	Nädal 21: 21.05 – 27.05	Nädal 22: 28.05 – 3.06
	E	E	E	E	E
	T Kevadpüha	T	T	T 22.05 III kala 3. Kalanduse töörühm - sekkumisloogika ja meetmed	T
	K 2.05 II põllumajandus ja maaelu: 2. eesmärgid, mõõdikud	K 9.05 I taim, loom, toit: 3. sekkumisloogika, meetmed	K	K 23.05 horisontaalsed teemad koos	K 30.05 II põllumajandus ja maaelu: 3. sekkumisloogika, meetmed
	N	N	N	N	N
R	R	R	R	R	
JUUNI	Nädal 23: 4.06 – 10.06	Nädal 24: 11.06 – 17.06	Nädal 25: 18.06 – 24.06	Nädal 26: 25.06 – 1.07	
	E	E	E	E	
	T	T 12.06. III kala: 4. kalanduse töörühm - horisontaalsed teemad	T	T	
	K	K	K	K	
	N	N	N	N	
R	R	R	R		

Visioon

Visioon – soovitud tulevikupilt, mida tahetakse teatavaks ajaks saavutada. Visioon keskendub tulevikule, et võimaldada suuremal hulgal inimestel tegevuse lõppeesmärgist ühtemoodi aru saada. Visiooni olemasolu on eelduseks teadlikele juhtimisotsustele. Visioon võimaldab juhil või juhtidel ja teistel protsessis osalejatel teha valiku, kas mingi tegevus on sihipärane või mitte.

Visioon peab olema ambitsioonikas, aga realistlik ja peegeldama strateegilisi kavatsusi.

Eesti maa elab ja **toidab!**

Eesti toit on nõutud ja **maal** on hea elada!

Nõutud toit ja mõnus elukeskkond!

Maal on hea elada, töötada ja puhata! Toidame väärtusliku ja puhta **toiduga** ennast ja jääb ka teistele!

Puhas ja kohalik toit, elav ja tark, lihtne ja tasakaalukas **maaelu!**

Maaelu ja biomajandus on uuenduslik, rikkalik, tulus ja kestlik!

Väärtustele ja koostööle rajatud keskkond tagab kestliku **maaelu ja toidu!**

Kestlik elukeskkond, nutikas, konkurentsivõimeline **maamajandus** ja õnnelik inimene selle keskel!

Toidu tootmine **Eestis** on konkurentsivõimeline ja uuenduslik, baseerudes kohalikul kvaliteetsel toorainel ning kasutab looduskeskkonda parimal tasakaalustatud viisil! Mitmekesise **(maa)elu** tulemus on kestlikum loodus ja **puhtam Eesti toit** (kui täna)!

Kõrget lisandväärtust loov ja eksportiv tarneahel tagab elamisväärse keskkonna **maal!**

Aastaks 2030 on **Eesti maaelu** ühistegevusel põhinev ja teadusarenduse poolt toetatud, kõrget elukvaliteeti tagav elukeskkond! **Eesti maaelu** on avatud süsteem, kus on suurel ja väikesel tasakaalustatud areng!

Aastaks 2030 on **Eestis** soodustav elu- ja majanduskeskkond, tark, tulus ja mitmekesine **maaelu** ning **maa** tuleb täita lastega ja **eestimaise toiduga!**

Meie võimalik visioon

Põllumajanduse- ja kalanduse
arengukava 2030:

Eesti toit on hinnas/nõutud ja
maal on hea elada.

Eesti toit on hinnas/nõutud ja maal on hea elada

Toit

- Kvaliteetne
- Kontrollitud päritoluga/usaldusväärne
- Ohutu
- Toidukultuur/traditsioonid
- Hinnatud nii Eestis kui eksporditurgudel
- Tööd väärtustava (piisavat sissetulekut tagava) hinnaga
- Keskkonnasäästlik
- Täisväärtuslik

Hea maaelu

- Haritud inimesed (haritud ja töötavad inimesed)
- Heal järjel ja teadmispõhine põllumajandus, kalandus ning muu maamajandus
- Hoitud kultuuripärand
- Hea keskkonnaseisund, hästi hoitud mullad ja puhas vesi, elurikkus
- Hea/jätkusuutlik elukeskkond ja vajalikud teenused
- Võrgustikud, sotsiaalne sidusus
- Heal järjel ja teadmispõhine põllumajandus, kalandus ning muu maamajandus
- Järjepidevus, juured
- Hästitasustatud töökohad

Maaelu

Elav

Mõnus

Nauditav

Tark

Lihtne

Avatud,

Rikkalik

Arenenud

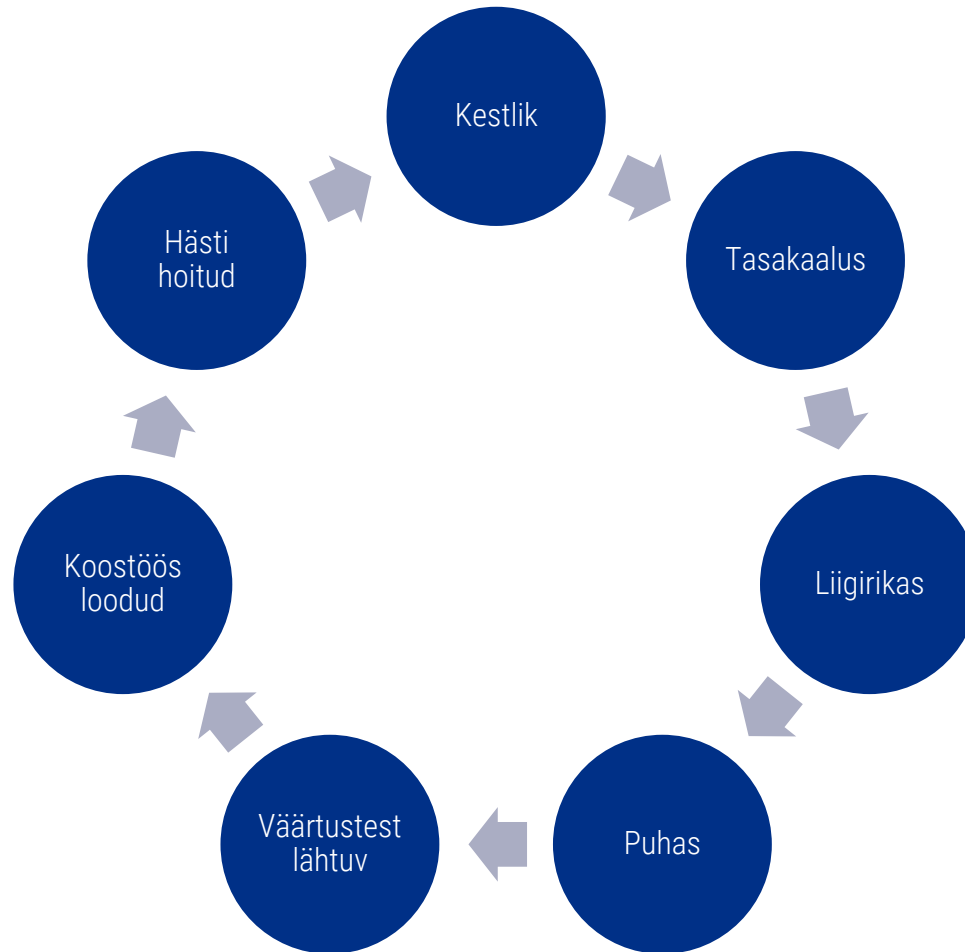
Väärtustatud

Mitmeesine

Kogukondlik

Soodustav

Keskkond

Põllumajandus ja kalandus

Konkurentsivõimeline

Ettevõtlik

Uuenduslik

Teadussaavutusi kasutav

Kõrge lisandväärtusega

Biomajanduslik

Jäätmevaba

Isevarustav

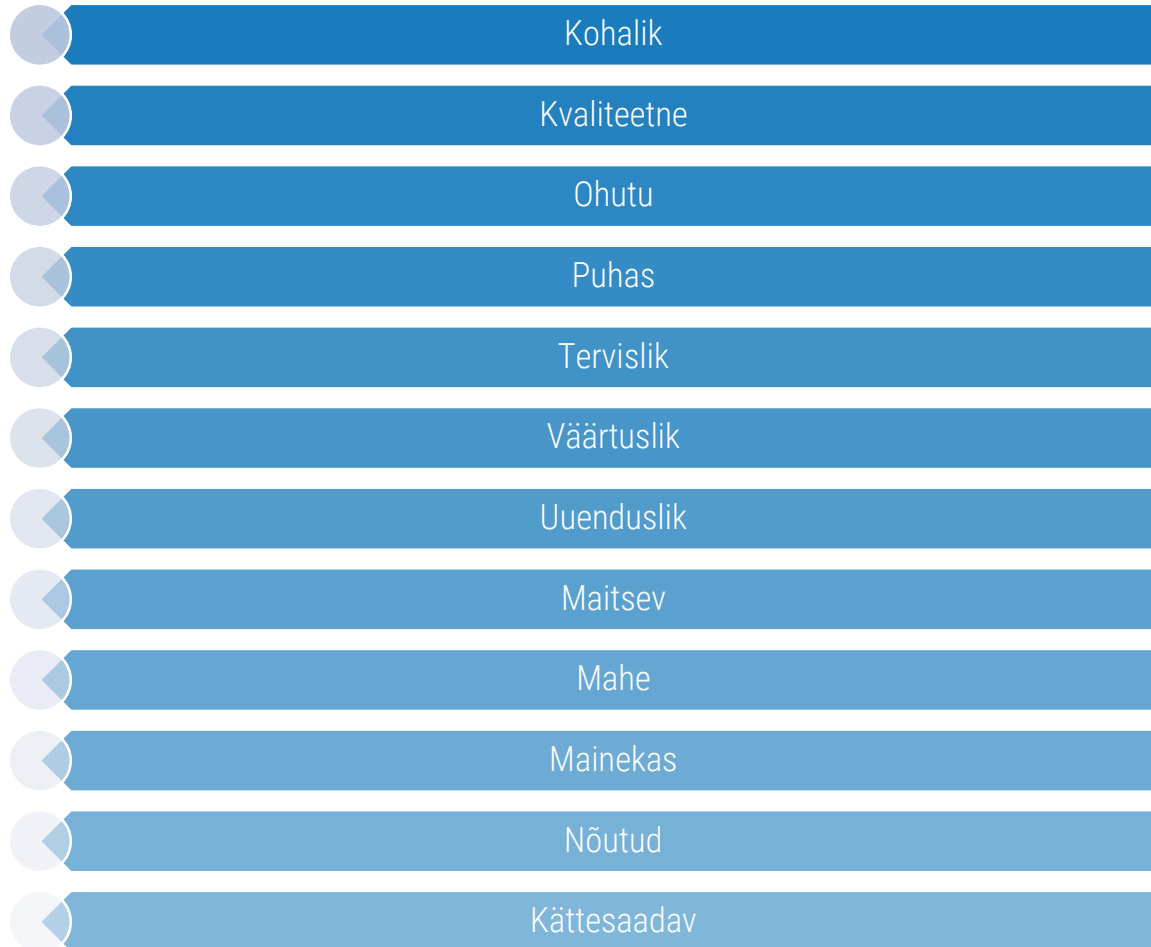
Eksportiv

Paindlik

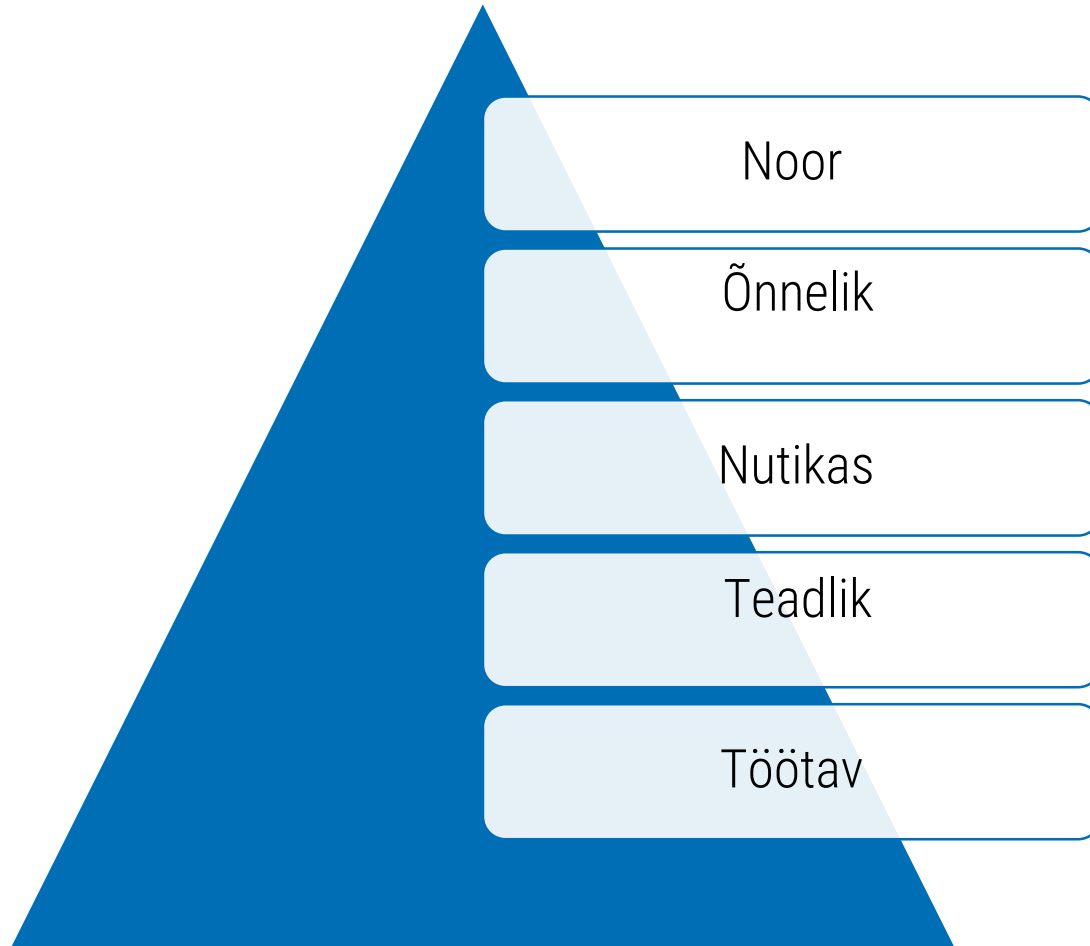
Tulus

Ühiselt tegev

Toit

Inimene

Eesti toit on hinnas/nõutud ja maal on hea elada – kalapüük ja kalavarud

Näited:

- Teadmispõhisus, keskkonnateadlikkus
- Koelmud ja elupaigad
- Materjali kättesaadavus
- Uued liigid
- Tasakaal püügiviiside vahel
- Kala väärindamine ja tarneaabel

Keskkonnahoidlik kalavarude majandamine

Hetkeolukord kalavarude seisundis ning kaitstes

Eestile majanduslikult olulistest kalaliikidest on ca pooled (49%) säästlikult majandatud

Võõrliikide arvukus on suurenenud, mis on mõjutanud kalastiku kooslusi ning üldiselt on toimunud muutused ökosüsteemis

Siirde- ja poolsiirdekalade koelmualade taastamine on osaliselt realiseerunud ([s.h rändeteede avamine ja elupaikade taastamine](#)) ja keskendutakse kõrge prioriteetsusega koelmualade taastamisele

Kalakasvatuslik taastootmine on paindlik ja mitmekesine ning keskendutakse enim ohustatud liikide paljundamisele (angerjas, lõhe, siig, harjus, meriforell, tõugjas, tuur)

Järelvalves on toimunud personali optimeerimine ning tehnoloogia parem kasutuselevõtt. Jätkuvalt on peamiseks rikkumiseks selgusetu kuuluvusega püügivahendid.

Keskkonnahoidlik kalavarude majandamine

Väljakutsed

Püügivõimaluste suurendamiseks on potentsiaali:

- a) varude teadmispõhisem majandamine (püügi-varu tasakaal)
- b) Prioriteetsete koelmute ja elupaikade taastamise jätkamine
- c) efektiivsem kalakasvatuslik taastootmine
- d) Kalatoiduliste röövloomade ja lindude ohjamine.
- e) Uute liikide aktiivsem kasutuselevõtt (nt ümarmudil, ogalik, krabi, harjus, tõugjas)

Keskkonnateadlikkuse tõstmine

Ruumiline planeerimine – et kudealad ja püügialad ei väheneks

Järelevalve ressursside tõhusam kasutamine - olulistele rikkumistele keskendumine, avalikkuse laiem kaasamine järelvalvesse ja reeglite lihtsustamine

Keskkonnahoidlik kalavarude majandamine

Hetkeolukord kalapüügisektoris

Rannapüügisektoris on püüdjad palju (ca 1000 loa omanikku, loale kantud ca 2500), kuid põhisissetulekuallikas vaid osale püüdjatest. Peamised liigid, räim, ahven, meritint, lest, koha, meriforell. Tulusus kala vähese väärimise tõttu sageli madal ja sissetulekud ebahühtlased seoses kalapüügi sesoonsuse ja piirkondliku eripära tõttu

Läänemere traalpüügisektor on majanduslikult elujõuline. Baseerub kilu ja räime püügil. Püügil kasutatakse ca 30 laeva ja kokku on 3 tootjaorganisatsiooni. Püük moodustab ca 80% meie Läänemere kogupüügist

Kaugpüügi kasutusel 4-5 laeva. Kvoteeritud püügivõimalused on varude kesise seisu tõttu surve all. Mittereguleeritud liikide püüdmise võimalused on olemas, kuid see tekitab ebakindlust tuleviku suhtes.

Harrastuspüüdjate arv on väga suur (150 000), kuid sektor on killustunud. Lubade soetamine ja andmeesitus elektrooniline. Harrastuspüügile mõeldud infrastruktuuri ja muid teenuseid on pidevalt arendatud ja kättesaadavaks muudetud, kuid vajab täiendamist. Püügivõimalused mitmekesised (liigid+vahendid).

Keskkonnahoidlik kalavarude majandamine

Väljakutsed

Rannapüügisektori korrastamine ja optimaalse traal- ja rannapüügi vahelise tasakaalu leidmine. Püügikoormuse vastavusse viimine varuga.

Rannapüügis väärindatud kala osakaalu kasvatamine

Püügivõimaluste kättesaadavuse parandamine rannapüügis

Innovatiivsete püügivahendite juurutamine ning elektrooniliste lahenduste kasutuselevõtt (nt PERK)

Traalpüügis liigse konsolideerumise vältimine ja püügivõimsuse säilitamine.

Kaugpüügis püügivõimaluste ja alade säilitamine ning püügivõimaluste laiendamine reguleerimata liikide ja kolmandate riikide lepingute arvelt.

Harrastuspüügil uute liikide kasutuselevõtt. Infrastruktuuri ja teenuste täiendamine. Loodus- ja kalandusturismile suunatud teenuste arendamine. Klubilise tegevuse populariseerimine.

Tänase kohtumise eesmärk

Väljasaadetud
olukorrakirjeldused
(28 lk SWOT
analüüsi
alustamiseks)

SWOT analüüs

2 lk
olukorrakirjeldust
PõKa'sse

SWOTi kokkuvõte: Tugevused

Oskusteabe olemasolu

SWOTi kokkuvõte: Nõrkused

SWOTi kokkuvõte: Võimalused

SWOTi kokkuvõte: Ohud

Edasised tegevused

Järgmine kohtumine 18.04

Koostame 2 lk olukorra kirjelduse ning saadame eelnevalt kooskõlastuseks laiali

Järgmisel kohtumisel eesmärkide ja mõõdikute väljatöötamine

ja olulisemate tegevuste kirjeldamine

MAAELUMINISTERIUM

Aitäh!